
Vergaderjaar 2008–2009

---

28 676

NAVO

Nr. 73

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2008

Graag bied ik u hierbij als bijlage het verslag aan van de ministeriële bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad (NAR) te Brussel op 2 en 3 december 2008.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

Verslag van de Noord-Atlantische Raad (NAR) te Brussel op 2 en 3 december 2008

Op 2 en 3 december jl. kwamen de NAVO ministers bijeen in de Noord-Atlantische Raad om te spreken over NAVO-operaties in Afghanistan en de Balkan, de aanvragen van Oekraïne en Georgië voor een Membership Action Plan (MAP), de relatie tussen de NAVO en Rusland alsmede over NAVO-hervormingen. De bijeenkomst startte met een lunch met de 7 landen van de Mediterrane Dialoog (Algerije, Egypte, Israël, Jordanië, Mauretanië, Marokko en Tunesië). Tevens kwamen de NAVO Georgië Commissie (NGC) en de NAVO Oekraïne Commissie (NUC) bijeen.

Operaties

Ministers hebben gesproken over de uitvoering van de strategie in Afghanistan. Men constateerde voortgang in de implementatie van het in Boekarest aangenomen strategisch politiek-militair plan, bijvoorbeeld t.a.v. de opbouw van het Afgaanse leger (ANA), dat meer en meer verantwoordelijkheid neemt voor veiligheidsoperaties in het land. Ook profiteert ISAF van een verbeterde samenwerking tussen Afghanistan en Pakistan. Tegelijkertijd blijven er grote uitdagingen. NAVO-bondgenoten onderkennen het belang van de Presidentsverkiezingen in 2009 en een goede voorbereiding daarop. De rol van ISAF is cruciaal voor een veilig verloop van de verkiezingen. Ministers besteedden ook aandacht aan het belang van de geïntegreerde aanpak: het zenden van meer militairen naar Afghanistan moet gepaard gaan met een versterkte civiele inzet en goed lokaal bestuur. Nederland kondigde aan de inzet in EUPOL te verdubbelen en 10 miljoen Euro te zullen bijdragen aan het ANA Trustfund.

Ministers spraken voorts over de situatie op de Balkan. Ten aanzien van Kosovo werd benadrukt dat KFOR nog onverminderd nodig is en van een troepenafname dus nog geen sprake kan zijn. KFOR blijft voorlopig in Kosovo aanwezig om de stabiliteit en de veiligheid te waarborgen en richt zich daarnaast op ondersteuning van de opbouw van de Kosovaarse veiligheidsstructuren.

Tot slot werd gesproken over piraterij-bestrijding en het belang van een goede coördinatie en complementariteit tussen alle actoren die zich hiermee bezig houden. Voorafgaand aan de ontplooiing van de EU ATALANTA operatie voor de kust Somalië, hebben de NAVO en individuele Bondgenoten (waaronder Nederland) met schepen bijgedragen aan escorte van ondermeer voedseltransporten van het Wereld Voedsel Programma en logistieke bevoorrading van de Afrikaanse Unie Missie in Somalië (AMISOM).

Georgië en Oekraïne

De NAVO-ministers hebben een eerste beoordeling gemaakt van de sinds de NAVO-top in Boekarest geboekte vooruitgang op het gebied van hervormingen in Georgië en Oekraïne. Zoals ik u op 18 november jl. berichtte was een aantal Bondgenoten aanvankelijk van mening dat dit het moment was om aan beide landen een MAP (*Membership Action Plan*)-status toe te kennen. In de aanloop naar de NAVO-ministeriële gingen ook stemmen op om in relatie tot Georgië en Oekraïne in het geheel niet meer te spreken over MAP als de eerstvolgende stap naar lidmaatschap. Mede door inspanningen van Duitsland en Nederland is het zover niet gekomen.

De NAVO-bijeenkomst leidde tot een welkom en werkbaar compromis. De besluitvorming van de NAVO-top in Boekarest met betrekking tot Oekraïne

en Georgië werd nogmaals in al zijn elementen bevestigd. Tegelijkertijd is aan beide landen geen MAP-status toegekend, noch is het *Membership Action Plan* als voorportaal voor lidmaatschap afgeschaft. Wel werd besloten tot intensivering van de samenwerking op het gebied van hervormingen in de NAVO Georgië- en de NAVO Oekraïne Commissies. Ministers besloten tevens om de NAVO liaison- en informatiebureau's in Kiev en Tbilisi te versterken.

NAVO Georgië Commissie

Op 3 december vond vervolgens voor het eerst een NAVO Georgië Commissie plaats in de samenstelling van ministers van Buitenlandse Zaken. De toenmalige Georgische minister van Buitenlandse Zaken Eka Tkesjelasjvili gaf een toelichting op de kwetsbare veiligheids situatie in haar land. Zij benadrukte de constructieve betrokkenheid van Georgië bij het onderhandelingsproces in Genève. De minister bevestigde dat Georgië zich gesterkt voelt door de steun van het Bondgenootschap en vastberaden is om het hervormingsproces voort te zetten. Bondgenoten benadrukten het belang van voortgang op het gebied van democratische hervormingen, rechtstaat, persvrijheid en defensie-hervormingen. De NAVO staat klaar om dit proces verder te ondersteunen. Nederland gaf aan een bijdrage te willen overwegen aan de versterking van de democratische en civiele controle op de strijdkrachten, zodra hiervoor een NAVO Trustfund was opgericht.

NAVO Oekraïne Commissie

De Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken Volodimir Ogryzko benadrukte dat Oekraïne gecommiteerd blijft aan de hervormingsagenda en het bereiken van NAVO-lidmaatschap. Oekraïne verwelkomde het NAVO-besluit tot voortgaande en nauwere samenwerking. Bondgenoten uitten hun waardering voor de samenwerking met Oekraïne op het gebied van operaties. Nederland gaf aan veel belang te hechten aan voortgang op het gebied van «security sector reform», goed bestuur en defensie-hervormingen. Mede daarom zal de Nederlandse steun aan programma's op dit gebied worden voortgezet. Nederland blijft tot 2010 «lead nation» van een succesvol NAVO programma op het gebied van reïntegratie van oud-defensiepersoneel.

Rusland

De ministers besloten tot een zorgvuldige stapsgewijze benadering waar het gaat om het weer oppakken van de relatie tussen de NAVO en Rusland. Als eerste stap zal de NAVO Rusland Raad op informele basis worden hervat. Concreet betekent dit dat de Secretaris-Generaal van de NAVO weer op politiek niveau contact zal hebben met Rusland en dat in het kader van de NAVO Rusland Raad op informele basis door ambassadeurs van gedachten zal worden gewisseld over veiligheidspolitieke onderwerpen. Verdere stappen in de relatie met Rusland, zoals het eventueel hervatten van de formele dialoog in het kader van de NAVO Rusland Raad, zullen allereerst moeten worden voorgelegd aan de ministers. E.e.a. betekent dus niet dat er weer sprake is van «*business as usual*» tussen de NAVO en Rusland. Positieve inspanningen van Rusland inzake Georgië blijven van groot belang. Implementatie van het zes-punten plan van 12 augustus jl., waaronder een constructieve Russische houding tijdens de internationale besprekingen in Genève over vrede en veiligheid in de regio, blijft daarin leidend.

Ministers spraken ook over de voorstellen van President Medvedev ten aanzien van een nieuwe Euro-Atlantische veiligheidsarchitectuur. Dit

mede gelet op de gedachtenwisseling over Europese veiligheid die tijdens de OVSE-ministeriële op 4 december zou volgen. De voorstellen van President Medvedev zouden niet mogen leiden tot een verzwakking van de NAVO, EU en OVSE. Bespreking van veiligheid in Europa zou op een allesomvattende manier moeten gebeuren, en moeten voortbouwen op het sinds de Helsinki akkoorden van 1975 bereikte acquis. Bondgenoten waren eensgezind van mening dat een nieuwe veiligheidsarchitectuur niet nodig is. Hoogstens kon er gedacht worden over uitbreiding, verdere ontwikkeling en bestendiging van de bestaande veiligheidsarchitectuur. Ministers onderschreven het belang van een afgestemd standpunt van NAVO- en EU-landen in OVSE-kader. Nederland bracht in dat elke staat de vrijheid moet hebben te kunnen kiezen voor het bondgenootschap en de veiligheidsafspraken die het wenst. Ook zou de notie van invloedssferen moeten worden afgezworen. Tegelijkertijd is het van belang een positieve wapenbeheersingsagenda met Rusland te formuleren.

Mediterrane Dialoog

Tijdens de lunchbijeenkomst met de 7 landen van de Mediterrane Dialoog is gesproken over terrorismebestrijding, het belang van samenwerking op het gebied van piraterij en het Midden Oosten Vredesproces.

Hervormingen

De Secretaris-Generaal kondigde aan dat hij voor de NAVO-top in Straatsburg-Kehl (3 en 4 april 2009) een pakket aan hervormingsmaatregelen wil presenteren. Hij kreeg hiervoor steun van de ministers.